

APELACIONI SUD BRČKO DISTRIKTA
BOSNE I HERCEGOVINE

Broj: GŽ-73/05

Brčko, 02.03.2005. godine

U IME BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE !

Apelacioni sud Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine u vijeću sastavljenom od sudija Tešić Dragane kao predsjednika vijeća, Gligorević Ruže i Kadrić Zijada kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužioca S. R. iz B., koga zastupa punomoćnik M. M., advokat iz B., protiv tuženih Brčko Distrikta BiH, zastupan po Kancelariji za zastupanje Vlade Brčko Distrikta BiH, A. B. iz K., ul..., i M.B. iz B., obje zastupane po punomoćniku O. M., advokatu iz B., radi naknade štete, vsp. 21.539,00 KM, odlučujući o žalbama tužioca, te drugotužene A. B. i trećetužene M. B. protiv presude Osnovnog suda Brčko Distrikta BiH broj P.418/01-I-4 od 27.12.2005. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 02.03.2005. godine donio je

P R E S U D U

Žalba tužioca S. R. iz B. se odbija i presuda Osnovnog suda Brčko Distrikta BiH broj P.418/01-I-4 od 27.12.2004. godine u dijelu kojim je tužilac odbijen sa viškom tužbenog zahtjeva u odnosu na drugo i trećetuženu, a u odnosu na prvotuženog Brčko Distrikt BiH u cijelosti (stav 2. i 3. izreke) i odluka o troškovima spora (stav 4. izreke) POTVRĐUJE.

U preostalom dijelu (stav 1. izreke) prvostepena presuda ostaje neizmijenjena.

Žalba drugotužene A. B. iz K. i trećetužene M. B. iz B. se odbija i rješenje Osnovnog suda Brčko Distrikta BiH broj P.418/01-I-4 od 26.01.2005. godine POTVRĐUJE.

O b r a z l o ž e n j e

Prvostepenom presudom djelimično je usvojen tužbeni zahtjev tužioca i obavezane su drugotužena A. B. i trećetužena M. B. da tužiocu S. R. na ime uložениh sredstava u stambeni objekat vlasništvo drugo i trećetužene, koji se nalazi u B. u ul..., isplate iznos od 2.370,00 KM po osnovu sticanja bez osnova (stav 1. izreke), a sa viškom tužbenog zahtjeva do traženog iznosa od 21.539,00 KM tužilac je odbijen, kao i za troškove spora (stav 2. izreke), dok je u odnosu na prvotuženog Brčko Distrikt BiH tužilac odbijen u cijelosti sa tužbenim zahtjevom (stav 3. izreke) i odlučeno je da svaka stranka snosi svoje troškove spora (stav 4. izreke).

Protiv ove presude žali se tužilac iz svih žalbenih razloga propisanih odredbom člana 283. stav 1. Zakona o parničnom postupku Brčko Distrikta BiH. U žalbi ističe "da su pred prvostepenim sudom objektivno izvedeni dokazi, pravilno interpretirani, kako iskazi svjedoka, vještaka, tako i pismena dokumentacija, ali je i pored toga prvostepeni sud uzeo u obzir samo vrijednost materijala, koji je ostao u posjedu tuženih, a nije cijenio vrijednost preostalog materijala koji je odvezen na otpad, pošto su tužene dobile "dobre donacije od strane Vlade". Nejasno je zašto se konstatuje da su radovi bili nužni, ali da nisu izvedeni po nalogu i u korist tuženih, te da materijal tužioca ne postoji na objektu tuženih. Tužene su nekorektno postupile kada su, nakon dobijenih donatorskih sredstava, uklonile ugrađen materijal (elemente) u njihovu kuću, a da o tome nisu obavijestile tužioca, niti mu je data mogućnost da odveze svoj materijal. Nepotrebno je provedeno vještačenje od strane dva vještaka, čije nalaze prvostepeni sud "usvaja", a potom od istih u potpunosti odstupa. Tužilac ostaje kod tvrdnje da je Brčko Distrikt pasivno legitimisan u ovom sporu, "pošto je organ uprave donio rješenje kojim zabranjuje tužiocu odnošenje svoga materijala", kako se u žalbi navodi. Predlaže da se žalba uvaži, pobijana presuda ukine i održi glavna rasprava pred Apelacionim sudom Brčko Distrikta BiH.

Žalba nije osnovana.

Iz činjeničnog utvrđenja u prvostepenom postupku slijedi da je tužilac S. R. iz B. kao raseljeno lice iz V. Opština I. dobio na privremeno korištenje devastiranu porodičnu stambenu zgradu u B. u ul..., vlasništvo drugotužene A. B. i trećetužene M. B. (Zapisnik o uvođenju u posjed nekretnina Opštinske uprave... od 28.12.1995. godine i rješenje Ministarstva... RS – Komisije ... u Opštini B. broj: 13-91/96 od 27.6.1996. godine). Zatečeno stanje objekta konstatovano je na Zapisniku o utvrđivanju napuštenih nekretnina Opštinske uprave... SO B. od 20.6.1996. godine u kojem je navedeno da u prizemlju nema prozora, vrata, kao ni patosa, kupatilo djelimično opremljeno, a sprat totalno neopremljen, nema krova, nema instalacija. Kada je drugotuženoj i trećetuženoj predmetna porodična stambena zgrada vraćena u posjed (rješenje Odjeljenja ... Vlade Brčko Distrikta broj: 23-511-3/2000 od 4.7.2001. godine), tužilac je sa članovima svog porodičnog domaćinstva (supruga, kćerka, sin i majka tužioca) iselio iz njihove kuće. Od strane Odjeljenja... Vlade Brčko Distrikta (zapisnik o primopredaji, uvođenju u posjed i ocjeni stanja kuće broj: 23-511-3/00 od 24.9.2001. godine) konstatovano u kakvom je stanju kuća drugotužene i trećetužene, pa je navedeno da je opšte stanje kuće u redu i da je u prizemlju ista uslovna za stanovanje – zidovi i plafoni u redu, pod betonski, unutrašnja stolarija kompletna, vanjski prozori djelimično oštećeni, elektroinstalacija i vodovodna instalacija u funkciji, a na spratu kuće u jednoj sobi zidovi i plafoni oštećeni, pod betonski, unutrašnja stolarija kompletna, elektroinstalacija u funkciji, nedostaje vodovodna instalacija, zidovi i plafoni nisu urađeni, krovna konstrukcija je u redu, nedostaje brojilo, a potkrovlje nije urađeno.

Izjavama svjedoka saslušanih u prvostepenom postupku, te izjavama parničnih stranaka potvrđena je tačnost podataka u navedenoj materijalnoj dokumentaciji. Inače, predmetni građevinski objekat do početka ratnih dejstava na ovom području bio je završen, osim potkrovlja i jedne prostorije u prizemlju, koja je bila ostavljena za garažu.

Nakon završene ostavinske rasprave iza njihovog oca, drugo i trećetužena su potpuno renovirale objekat, uloživši u isti znatna finansijska sredstava (računi i fotografije priloženi u spisu).

Pobijanom presudom tužiocu je na ime uložених sredstava u kuću drugo i trećetužene dosuđen iznos od 2.370,00 KM, koji iznos predstavlja nužna ulaganja tužioca, a predstavlja i korist za drugo i trećetuženu. Naime, od svih ulaganja, koja je tužilac vršio u predmetnu kuću tuženih, tužene su samo zadržale vrijednost u dosuđenom iznosu, a što se odnosi na unutrašnje maltereisanje stambenog objekta (iznos od 2.095,00 KM) i grubi zanatski – elektroinstalaterski radovi i materijal (iznos od 275,00 KM), a što ukupno iznosi 2.370,00 KM, kako je procijenio vještak građevinske struke dipl. ing. Z. B. iz B.

Nema sumnje da su ulaganja tužioca u predmetni objekat bila veća od dosuđenog iznosa, kako je utvrdio i vještak građevinske struke dipl. ing. I. K. iz B., ali tužiocu ne pripada naknada za uložena sredstava u kuću tuženih od kojih oni nemaju korist (nisu zadržali ugrađene elemente), a shodno odredbi člana 42. stav 3. i 4. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima Brčko Distrikta BiH ("Službeni glasnik Brčko Distrikta BiH", broj 11/01), pošto savjestan posjednik (a tužilac to jeste, pošto je kuću tuženih privremeno koristio kao raseljeno lice na osnovu odluke nadležnog organa uprave) ima pravo na naknadu troškova koje je učinio radi svog zadovoljstva ili uljepšavanja stvari samo ukoliko je njena vrijednost povećana. Ako se ono što je učinjeno radi zadovoljstva ili uljepšavanja stvari može odvojiti od stvari bez njenog oštećenja, savjestan posjednik ima pravo da to odvoji i zadrži za sebe. Dakle, savjestan posjednik ima pravo na naknadu nužnih troškova za održavanje stvari, kao i za naknadu korisnih troškova u mjeri u kojoj je vrijednost stvari povećana. Kako je u imovinu tuženih prešla samo vrijednost u dosuđenom iznosu, to je, shodno odredbi člana 210. preuzetog Zakona o obligacionim odnosima ("Službeni list SFRJ", broj 29/78), a u vezi člana 30. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o obligacionim odnosima ("Službeni glasnik RS", broj 17/93) prvostepeni sud pravilno odlučio kada je donio pobijanu presudu.

Stoga se neosnovanim ukazuju žalbeni prigovori tužioca da je prvostepeni sud uzeo u obzir samo vrijednost materijala koji je ostao u posjedu tuženih, te da nije cijenio ostali materijal koji je odvezen na otpad (tužilac je to mogao da preuzme da je htio), zatim da tužene ne bi izvodile radove na adaptaciji kuće u tom obimu da nisu dobile velika sredstva od donacije, te da su ulaganja tužioca bila nužna (to nije ni sporno, ali pored tog uslova potrebno je da se kumulativno ispuni i drugi uslov, koji se odnosi na korist za vlasnike kuće).

U vrijeme primopredaje kuće drugo i trećetuženoj od strane tužioca, tužilac koji je u njihovoj kući stanovao bez naknade oko pet godina (istina, zakonito, kao raseljeno lice iz Ilijaša) trebalo je da sa istima dogovori se o tome šta će one zadržati od ugrađenih elemenata, a šta mu stavljaju na raspolaganje i kada može iste ukloniti i da te radove izvede sa pažnjom dobrog domaćina i korektnog privremenog korisnika, kako bi što manje oštetio kuću tuženih, pošto tužilac, evidentno je, nije postupio na taj način, sada se neosnovano poziva na to da mu nije data mogućnost da odveze svoj materijal. U toku postupka tužilac nije dokazao da je tražio ugrađene elemente, te da mu eventualno tužene

nisu iste stavile na raspolaganje, pa se može zaključiti da tužilac nije bio zainteresovan da ugrađene elemente ukloni.

Pogrešno tužilac tumači odredbu člana 23. Zakona o vraćanju napuštene imovine ("Službeni glasnik Brčko Distrikta BiH", broj 5/01, 1/02, 10/02, 17/04 i 38/04), kada u žalbi navodi da je organ uprave donio rješenje kojim zabranjuje tužiocu odnošenje svog materijala, pošto smisao ove odredbe je taj da se na objektima koji su koristili privremeni korisnici ne vrši nikakvo skidanje elemenata prije nego što vlasnici dođu u posjed istih (odredba se odnosi na stanove, ali se analogno primjenjuje i na porodične stambene zgrade koje su date kao napuštena imovina na privremeno korištenje izbjeglim i raseljenim licima), kako bi se izbjegla oštećenja na objektima koji su korišteni kao napuštena imovina, te kako bi se privremeni korisnik i vlasnik objekta eventualno dogovorili oko uloženi sredstava u isti.

Stoga je pravilno odlučio prvostepeni sud kada je tužioca sa viškom tužbenog zahtjeva u odnosu na drugo i trećetuženu odbio (stav 2. izreke), a u odnosu na Brčko Distrikt odbio u cijelosti iz razloga koje prihvata i ovaj sud, i shodno tome pravilno odlučio i o troškovima spora (stav 4. izreke), pa je žalbu tužioca kao neosnovanu valjalo odbiti i prvostepenu presudu u pobijanom dijelu (stav 2. 3. i 4. izreke) potvrditi, a na osnovu člana 295. Zakona o parničnom postupku Brčko Distrikta BiH ("Službeni glasnik Brčko Distrikta BiH", broj 5/00, 1/01 i 6/02).

Žalbom tužioca ne pobija se prvostepena presuda u dosuđujućem dijelu (stav 1. izreke), dok je žalba drugo i trećetužene neblagovremena, pa prvostepena presuda u navedenom dijelu ostaje neizmijenjena.

Drugo i trećetuženoj prvostepena presuda dostavljena je preko njihovog punomoćnika dana 04.01.2005. godine, a žalba protiv iste predata je neposredno u sud dana 25.01.2005. godine, pa je pravilno odlučio prvostepeni sud kada je rješenjem broj P.418/01-I-4 od 26.01.2005. godine žalbu tuženih A. B. i M. B. odbacio kao neblagovremenu.

Žalba izjavljena protiv ovog rješenja nije osnovana, pošto drugo i trećetužena ničim ne dokazuju svoje tvrdnje da su žalbu predale poštom dana 18.01.2005. godine, niti u spisu postoji dokaz o tome (koverat), na prijemnom sudskom štambilju riječ "neposredno" je podvučena, a službenica koja je žalbu primila dala je izjavu od 02.03.2005. godine u kojoj je navela da žalba drugo i trećetužene nije dostavljena poštom.

Stoga je žalbu drugo i trećetužene izjavljenu protiv rješenja kojim je žalba protiv presude odbačena kao neblagovremena, valjalo odbiti i isto rješenje potvrditi, a na osnovu člana 307. tačka 2. Zakona o parničnom postupku Brčko Distrikta BiH.

PREDSJEDNIK VIJEĆA
Tešić Dragana